

Sygn. akt V U 672/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 czerwca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Słupsku V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSO Radosław Buko**

Protokolant: st. sekr. sądowy Beata Pezena

po rozpoznaniu w dniu 4 czerwca 2013 roku w Słupsku

odwołania H. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 17 maja 2012 roku znak (...)

w sprawie **H. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.**

o rentę

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu H. K. prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od dnia 1 maja 2012 roku do dnia 3 października 2013 roku, nie stwierdzając odpowiedzialności organu rentowego

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17.05.2012 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił ubezpieczonemu H. K. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy na dalszy okres od dnia 01.05.2012 r.

Ubezpieczony domagał się zmiany zaskarżonej decyzji organu rentowego w całości poprzez przyznanie prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. W uzasadnieniu odwołania podniósł, że od 05.02.2010r. jest całkowicie niezdolny do pracy w skutek amputacji lewej kończyny dolnej na wysokości goleni.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o oddalenie odwołania powtarzając argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony H. K., urodził się w dniu (...)r., z zawodu ślusarz. Pracował w zawodzie jako ślusarz. Nie pracuje od 2005 r.

H. K.legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności wydanym przez (...) w C.z dnia 10.05.2012 r. Jako symbol niepełnosprawności wskazano 05 – R upośledzenie narządu ruchu , 07- S - choroby układu oddechowego i krążenia oraz 11-I- inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego. Ustalony stopień niepełnosprawności datuje się od 23.02.2010 r. Niepełnosprawność istnieje od 03.02.2010 r. Orzeczenie wydano okresowo do dnia 01.05.2015 r.

Ubezpieczony był uprawniony do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 09.03.2010 r. do 30.04.2011 r. na podstawie prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Słupsku z dnia 28.09.2010 r., w sprawie VU 741/10 oraz decyzji organu rentowego z dnia 03.01.2011 r.

W dniu 13.05.2011 r. organ rentowy ponownie ustalił ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy na dalszy okres do 30.04.2012 r.

W dniu 05.03.2012 r. ubezpieczony złożył wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

dowód: / akta rentowe ZUS: wniosek k. 187, wyrok Sądu Okręgowego w Słupsku z dnia 28.09.2010 r., w sprawie VU 741/10 – k. 57, decyzja ZUS z dnia 03.01.2011 r. – k. 157-160, decyzja ZUS z dnia 13.05.2011 r. – k. 174; akta sprawy: orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z dnia 10.05.2012 r. – k. 8/

Orzeczeniem Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 29.03.2012 r. ubezpieczony został uznany za trwale częściowo niezdolnego do pracy. Częściowa niezdolność do pracy pozostaje w związku ze stanem narządu ruchu. Nie stwierdzono u niego całkowitej niezdolności do pracy. Orzeczenie o takiej samej treści zostało wydane w dniu 07.05.2012 r. przez Komisję Lekarską ZUS. Komisja ustaliła datę powstania częściowej niezdolności do pracy na dzień 01.05.2012 r.

dowód: / akta rentowe ZUS: orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 29.03.2012 r. – k. 189, orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 07.05.2012 k. 190/

Zaskarżoną decyzją z dnia 17.05.2012 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił ubezpieczonemu prawa do renty na dalszy okres od dnia 01.05.2012 r.

dowód: / akta rentowe ZUS: zaskarżona decyzja ZUS – k. 191/

Stwierdzone u ubezpieczonego schorzenie ortopedyczne tj. stan po amputacji goleni lewej w 2010 r.- bolesny kikut czyni H. K. całkowicie niezdolnym do pracy na okres 12 miesięcy od daty badania. Obecnie ubezpieczony ma protezę tymczasową, a okres 12 miesięcy jest niezbędny do „dopasowania” protezy stałej, w tym ewentualnej plastyki kikuta.

Po ponownej analizie dokumentacji medycznej biegły ortopeda podtrzymał swoją opinię w całości. Nie zgodził się z zarzutami zawartymi w piśmie ZUS z dnia 21.01.2013 r. (k. 53 akt sprawy). W jego ocenie czas po przebytej amputacji oraz proteza tymczasowa nie pozwalają na pełną adaptację do istniejącego inwalidztwa.

Zarówno dolegliwości związane z bolesnością kikuta, jak i fakt, że jego kształt nie pozwala na prawidłowe zaprotezowanie (ewentualna plastyka kikuta) nie rokują na odzyskanie zadowalającej dynamiki chodu, np. chodzenie, wsiadanie do autobusu, chodzenie po schodach itp.

Biegły wyjaśnił, że w przypadku ubezpieczonego nie doszło jeszcze do zakończenia leczenia. Biegły uznał jego za całkowicie niezdolnego do pracy od chwili badania, ale w ocenie biegłego ortopedy można uznać H. K. za niezdolnego do pracy również wcześniej. Stan zdrowia ubezpieczonego nie polepszył się na tyle, żeby można go uznać za częściowo niezdolnego do pracy. Ubezpieczony może wykonywać lekkie prace, ale ma problem z dotarciem do nich oraz z ich długością. W ocenie biegłego jest szansa, że ubezpieczony odzyska zdolność do pracy, przynajmniej częściową, ale jest to kwestia czasu.

Ostatecznie precyzując swoją opinię biegły uznał, że ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy od momentu wstrzymania renty do co najmniej października 2013 r. Biegły podkreślił również, że dobrze dopasowana proteza nie wymaga korzystania z kul więc u ubezpieczonego nie może być mowy o adaptacji skoro z kul korzysta cały czas, co potwierdzają dokumenty składane przez lekarza leczącego.

dowód: / akta sprawy: protokół badań sądowo-lekarskich z dnia 03.10.2012 r. – k. 26-26 v., aneks z dnia 30.01.2013 r. – k. 58, aneks z dnia 09.05.2013 r. – k. 94, ustna uzupełniająca opinia biegłego ortopedy w osobie B. Ł. złożona na rozprawie przed SO w Słupsku w dniu 04.06.2013 r. – k.106-106 v. w zw. z k. 107 (00:04:35-00:17:04)/

Ubezpieczony H. K. jest całkowicie niezdolny do pracy od dnia ustania prawa do świadczenia tj. od 01.05.2012 r. do 03.10.2013 r.

dowód: / akta sprawy : protokół badań sądowo-lekarskich z dnia 03.10.2012 r. – k. 26-26 v., aneks z dnia 30.01.2013 r. – k. 58, aneks z dnia 09.05.2013 r. – k. 94, ustna uzupełniająca opinia biegłego ortopedy w osobie B. Ł. złożona na rozprawie przed SO w Słupsku w dniu 04.06.2013 r. – k.106-106 v. w zw. z k. 107 (00:04:35-00:17:04)/

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego H. K. zasługuje na uwzględnienie.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do ustalenia czy ubezpieczony jest nadal całkowicie niezdolny do pracy od dnia ustania świadczenia tj. od dnia 01.05.2012 r. . Spełnianie przez ubezpieczonego pozostałych określonych w art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze z.) nie było przez organ rentowy kwestionowane.

Definicję niezdolności zawiera przepis art. 12 ustawy, który stanowi, że niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (art. 12 ust. 2 i 3 w/w ustawy).

Przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania, co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, a także możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (art. 13 w/w ustawy).

Dokonując zaś oceny przewidywanego okresu niezdolności do pracy zarobkowej bierze się pod uwagę przesłanki wynikające z treści § 6 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 14 grudnia 2004 r. w sprawie orzekania o niezdolności do pracy (Dz. U. nr 273, poz. 2711), czyli charakter i stopień naruszenia sprawności organizmu oraz rokowania odzyskania zdolności do pracy. Treść powołanych przepisów obliuguje do tego, aby niezdolność do pracy rozpatrywać indywidualnie w odniesieniu do konkretnej osoby, przy uwzględnieniu jej stanów chorobowych, wieku, kwalifikacji.

Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe na powyższą okoliczność, dopuszczając dowód z opinii biegłego lekarza ortopedy jako odpowiedniego ze względu na schorzenia ubezpieczonego.

W ocenie biegłego ortopedy stwierdzone u ubezpieczonego schorzenie ortopedyczne tj. stan po amputacji nogi lewej w 2010 r.- bolesny kikut czyni H. K. całkowicie niezdolnym do pracy na okres 12 miesięcy od daty badania. Obecnie ubezpieczony ma protezę tymczasową, a okres 12 miesięcy jest niezbędny do „dopasowania” protezy stałej, w tym ewentualnej plastyki kikuta.

Biegły szczegółowo wyjaśnił na rozprawie przed Sądem Okręgowy w Słupsku w dniu 04.06.2013 r., że w przypadku ubezpieczonego nie doszło jeszcze do zakończenia leczenia. Biegły uznał, że stan zdrowia ubezpieczonego nie polepszył się na tyle, żeby można go uznać za częściowo niezdolnego do pracy. Ubezpieczony może wykonywać lekkie prace, ale ma problem z dotarciem do nich oraz z ich długością. W ocenie biegłego jest szansa, że ubezpieczony odzyska zdolność do pracy, przynajmniej częściową, ale jest to kwestia czasu.

Ostatecznie precyzując swoją opinię biegły uznał, że ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy od momentu wstrzymania renty do co najmniej października 2013 r. Biegły podkreślił również, że dobrze dopasowania proteza nie

wymaga korzystania z kul więc u ubezpieczonego nie może być mowy o adaptacji skoro z kul korzysta cały czas, co potwierdzają dokumenty składane przez lekarza leczącego.

Sąd uznał opinie biegłego sądowego ortopedy za wiarygodny dowód w sprawie i podzielił ustalenia oraz wynikające z niej wnioski.

Opinie Sąd Okręgowy ocenił jako rzetelną, fachową i obiektywną. Została bowiem sporządzona przez lekarza o specjalizacji odpowiadającej schorzeniom zdiagnozowanym u wnioskodawcy, posiadającego bogatą wiedzę medyczną oraz znaczne doświadczenie zawodowe.

Opinia biegłego sądowego ortopedy zawiera kompleksową i wyczerpującą ocenę stanu zdrowia wnioskodawcy i uwzględnia wpływ rozpoznanego u niego schorzenia na zdolność do pracy, jednocześnie zawierają przekonujące uzasadnienie w zakresie rozpoznanych schorzeń oraz przyczyn, dla których wnioskodawca powinien być uznany za całkowicie niezdolnego do pracy zgodnie z kwalifikacjami. Zdaniem Sądu, opinia biegłego w rozpoznawanej sprawie, została wydana na podstawie właściwych przesłanek (badań lekarskich, zaświadczeń o stanie zdrowia i przebytych leczeniach).

Zważyć należy, że opinia biegłego ma na celu ułatwienie sądowi rozeznanie i zrozumienie dziedziny (rozstrzyganej kwestii) wymagającej wiadomości specjalnych. W tym znaczeniu biegły jest pomocnikiem sądu, jednakże prezentuje własne stanowisko w kwestii, którą sąd rozstrzyga. Biegły zachowuje niezawisłość co do merytorycznej treści opinii, co zapewnia prawidłową rolę tej opinii w postępowaniu sądowym (orz. Sądu Najwyższego z 7 stycznia 1997 r., I CKN 44/96, niepubl.). Według wyroku Sądu Najwyższego z 14 marca 2007 r., III UK 130/06, LexPolonica nr 1871267 (OSNP 2008, nr 7-8, poz. 113) opinia biegłych dostarcza sądowi wiedzy specjalistycznej koniecznej do dokonania oceny stanu zdrowia osoby ubiegającej się o świadczenie rentowe.

Zaznaczyć w tym miejscu należy, że sposób motywowania oraz stopień stanowczości wniosków wyrażonych w opinii biegłych jest jednym z podstawowych kryteriów oceny dokonywanej przez sąd, niezależnie od kryteriów zgodności z zasadami wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego oraz podstaw teoretycznych opinii. (tak postanowienie SN 2000.11.27. I CKN 1170/98 OSNC 2001 nr 4 poz. 84) Niewątpliwie w niniejszej sprawie opinia biegłego ortopedy jest stanowcza i zdecydowana.

Sąd Najwyższy wielokrotnie wyjaśniał, że do dowodu z opinii biegłego nie mogą mieć zastosowania wszystkie zasady prowadzenia dowodów, a w szczególności art. 217 § 1 k.p.c., a zatem sąd nie jest obowiązany dopuścić dowód z opinii kolejnych biegłych w każdym wypadku, gdy złożona opinia nie jest korzystna dla strony. (wyrok sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 1974 r., II CR 817/73, nie publikowany). Żądanie ponowienia lub uzupełnienia dowodu z opinii biegłych jest bezpodstawne, jeżeli sądy uzyskały od biegłych wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania. - wyrok z dnia 10 września 1999 r., II UKN 96/99, OSNAPUS 2000, nr 23, poz. 869; podobne poglądy były już wielokrotnie wyrażane w wyrokach z dnia 6 marca 1997 r., II UKN 23/97, OSNAPUS 1997, nr 23, poz. 476, z dnia 21 maja 1997 r., II UKN 131/97, OSNAPUS 1998, nr 3, poz. 100 oraz z dnia 18 września 1997 r., II UKN 260/97, OSNAPUS 1998, nr 13, poz. 408. Wielokrotnie też Sąd Najwyższy stwierdzał, że potrzeba powołania innego biegłego powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii. Wyroki Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 1999 r., I PKN 20/99, OSNAPUS 2000, nr 22, poz. 807, z dnia 14 maja 1997 r., II UKN 108/97, OSNAPUS 1998, nr 5, poz. 161, z dnia 18 września 1997 r., II UKN 260/97, OSNAPUS 1998, nr 13, poz. 408 oraz z dnia 10 grudnia 1997 r., II UKN 391/97, OSNAPUS 1998, nr 20, poz. 612. Powinność sądu powołania innych biegłych Sąd Najwyższy dostrzegał wtedy, gdy pierwotna opinia budziła istotne i nie dające się usunąć wątpliwości, a zainteresowana strona wykazywała nieporadność w zgłaszaniu odpowiednich wniosków dowodowych lub gdy wniosek o powołanie kolejnego biegłego uzasadniony był dokumentacją leczenia schorzeń nierozpoznanych przez biegłych. Tak wyroki Sądu Najwyższego z dnia 7 października 1998 r., II UKN 248/98, OSNAPUS 1999, nr 20, poz. 666, z dnia 2 czerwca 1998 r., II UKN 88/98, OSNAPUS 1999, nr 11, poz. 373, z dnia 16 grudnia 1997 r., II UKN 406/97, OSNAPUS 1998, nr 21, poz. 643, z dnia 10 grudnia 1997 r., II UKN 394/97, OSNAPUS 1998, nr 20, poz. 614, z dnia 18 września 1997 r., II UKN 260/97, OSNAPUS 1998, nr 13, poz. 408,

z dnia 14 kwietnia 1999 r., II UKN 546/98, OSNAPUS 2000, nr 11, poz. 440 oraz z dnia 23 czerwca 1999 r., II UKN 5/99, OSNAPUS 2000, nr 17, poz. 666.

W ocenie Sądu Okręgowego taka sytuacja jednak nie zachodzi w niniejszej sprawie.

Zdaniem Sądu Okręgowego w niniejszej możliwym było oparcie rozstrzygnięcia o opinię biegłego ortopedy, który rzeczowo wyjaśnił dlaczego ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy okresowo od dnia ustania świadczenia oraz szczegółowo uzasadnił zajęte stanowisko.

Sąd rozpoznając sprawę miał na uwadze, że o prawie do renty z tytułu niezdolności do pracy decyduje taki stopień nasilenia schorzeń, który obiektywnie - na podstawie opinii biegłych specjalistów, czyni osobę ubezpieczonego co najmniej częściowo niezdolną do pracy zgodnie ze swoimi kwalifikacjami. Aktualnie stopień rozpoznanych u ubezpieczonego schorzeń, czyni ubezpieczonego H. K. całkowicie niezdolnym do pracy.

Odnośnie określenia czasookresu trwania całkowitej niezdolności do pracy Sąd oparł się również na opinii wydanej przez biegłego ortopedę. W ocenie biegłego ortopedy ubezpieczony jest okresowo całkowicie niezdolny do pracy od dnia ustania świadczenia tj. od 01.05.2012 r. do 03.10.2013 r. tj. zgodnie z opinią biegłego 12 miesięcy od pierwszego badania przez biegłego ortopedę -03.10.2012 r. (v. opinia k. 26-26v. akt sprawy).

W ocenie Sądu Okręgowego w tej sytuacji opinia powołanego biegłego ortopedy dostatecznie wyjaśniła sporną kwestię istnienia całkowitej niezdolności do pracy u ubezpieczonego i zasadnym było oparcie się na niej przy rozstrzygnięciu sprawy.

Nadto w dniu 10.05.2012 r. (...)w C.zaliczył ubezpieczonego do znacznego stopnia niepełnosprawności. Jako symbol niepełnosprawności wskazano 05-R upośledzenie narządu ruchu , 07-S- choroby układu oddechowego i krążenia oraz 11-I- inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego. Ustalony stopień niepełnosprawności datuje się od 23.02.2010 r. Niepełnosprawność istnieje od 03.02.2010 r. Orzeczenie wydano okresowo do dnia 01.05.2015 r.

Brak jest podstaw do uwzględnienia wniosku organu rentowego o dopuszczenie dowodu z opinii innego ortopedy, albowiem dotychczas opiniujący biegły wyczerpująco ustosunkował się do zastrzeżeń na rozprawie w dniu 4.06.2013r. a jego uzupełniająca opinia w tym zakresie nie została skutecznie podważona nadto znajduje potwierdzenie w dokumentacji lekarskiej przedkładanej przez ubezpieczonego z której wynika, że nadal występuje ból i obrzęk kikutu uniemożliwiający wykonywanie jakiejkolwiek pracy.

Z tych racji natury faktycznej i prawnej, Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu H. K. prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od dnia 01.05.2012 r. do dnia 03.10.2013 r., nie stwierdzając odpowiedzialności organu rentowego, o czym orzeczono jak w sentencji wyroku.

Mając na uwadze dyspozycję art. 118 ust. 1 a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Sąd nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieprzyznanie prawa do świadczenia. Sąd Okręgowy nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego, gdyż dopiero na podstawie opinii biegłego sądowego ortopedy ustalono, że ubezpieczony jest nadal całkowicie niezdolny do pracy od dnia ustania prawa do świadczenia tj. od 01.05.2012 r. do 03.10.2013 r. tj. okres 12 miesięcy od pierwszego badania przez biegłego ortopedę. Stanowisko organu rentowego wprawdzie nie zostało podzielone, lecz było oparte na racjonalnych argumentach.